

Bruxelles, den 8.6.2023
COM(2023) 311 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, DET
EUROPÆISKE RÅD, RÅDET, DEN EUROPÆISKE UNIONS DOMSTOL, DEN
EUROPÆISKE CENTRALBANK, DEN EUROPÆISKE REVISIONSRET, DET
EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

Forslag om et interinstitutionelt etisk organ

1. Indledning

Demokratiet i Den Europæiske Union kan kun trives i et klima præget af tillid mellem befolkningen og de institutioner, der tjener dem. Et demokrati er lige så stærkt som den legitimitet, det hviler på. Dette gælder til enhver tid og er endnu vigtigere i tider med mange kriser, der i høj grad berører mennesker i hele EU, som skal kunne have tillid til dets institutioner og de mennesker, der står i spidsen for dem. Solide rammer for etik og gennemsigtighed er en væsentlig del af god regeringsførelse og bidrager til at forebygge andre fænomener såsom korrupsion og utilbørlig indblanding i den demokratiske proces.

Den Europæiske Union har allerede høje standarder for forvaltning og etik. Hvis der er tilfælde af fejl eller svigt, har den regler og procedurer til at afhjælpe dem. For at bevare og løbende styrke borgernes tillid til EU-institutionerne og deres ledere er høje principper om integritet og gennemsigtighed afgørende, og de skal respekteres fuldt ud. Disse principper er også afgørende for at beskytte institutionernes uafhængighed og integriteten af beslutningsprocessen i hver enkelt af dem samt Unionens legitimitet som helhed. For fortsat at være egnet til formålet og for at imødekomme borgernes krav skal disse regler og procedurer ajourføres løbende.

Dette initiativ er derfor i overensstemmelse med Kommissionens indsats på retsstatsområdet, med den antikorrupsionspakke¹, som Kommissionen fremlagde den 3. maj, med den kommende pakke om forsvar af demokratiet og med den interinstitutionelle aftale om et obligatorisk åbenhedsregister, der blev indgået mellem Parlamentet, Rådet og Kommissionen den 20. maj 2021².

Etik er en hjørnesten i den måde, hvorpå EU-institutionerne og de mennesker, der tjener dem, arbejder. I de europæiske traktater er der derfor fastsat en række principper og regler for at sikre, at institutionernes medlemmer handler korrekt med hensyn til deres uafhængighed og integritet. De fleste institutioner har valgt at gennemføre disse principper og regler mere detaljeret, enten i deres forretningsorden eller i adfærdskodekser for deres medlemmer eller i begge.

EU-institutionerne har imidlertid forskellige etiske rammer for deres respektive medlemmer baseret på de forskellige bestemmelser i traktaterne. Selv om visse forskelle kan forklares ved de enkelte institutioners forskellige roller i henhold til traktaterne og de forskellige risici, der er forbundet med at udføre medlemmernes opgaver, er det blevet klart, at der er behov for et fælles sæt grundlæggende etiske standarder og for samarbejde mellem institutionerne.

De meget alvorlige afsløringer og påstande, der dukkede op i slutningen af sidste år, har vist, at de, uanset hvor de forekommer, og hvor mange der er berørt, påvirker alle EU's institutioner. Dette har ført til krav om strengere regler, men også til en yderligere tilpasning

¹ [Bekæmpelse af korrupsion: Strengere regler til bekæmpelse af korrupsion](#).

² Interinstitutionel aftale af 20. maj 2021 mellem Europa-Parlamentet, Rådet for Den Europæiske Union og Europa-Kommissionen om et obligatorisk åbenhedsregister (EUT L 207 af 11.6.2021, s. 1) [EUR-Lex — 32021Q0611\(01\) — DA — EUR-Lex \(europa.eu\)](#).

af reglerne og mekanismerne til håndhævelse heraf for at fjerne bekymringer og sikre, at de gældende regler er sammenhængende og letforståelige for både medlemmer og borgere.

I sin særberetning nr. 13/2019³ konkluderede Revisionsretten, at Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen i vid udstrækning har indført passende etiske rammer (for både medlemmer og ansatte). Den identificerede også en række områder, hvor anvendelsesområde, specificitet, klarhed og vejledningens niveau kunne forbedres og harmoniseres. I beretningen konstaterede Revisionsretten også, at der er grundlag for at udveksle god praksis mellem institutionerne vedrørende etiske spørgsmål.

I modsætning til medarbejdere, herunder topledere, der er omfattet af detaljerede etiske forpligtelser, som er fastsat af lovgiveren i afsnit II i EU's personalevedtægt, der er vedtaget på grundlag af artikel 336 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF)⁴, findes der imidlertid i øjeblikket ingen fælles etiske minimumsstandarder for medlemmerne og ingen formelle mekanismer, der gør det muligt at etablere, koordinere eller udveksle synspunkter mellem institutionerne om de etiske standarder, der forventes af deres medlemmer. Det er denne mangel og manglen på fælles etiske minimumsstandarder for medlemmerne, som dette initiativ har til formål af afhjælpe ved at foreslå, at der oprettes et etisk organ, der omfatter medlemmer af alle EU-institutioner.

Kommissionen har vedtaget dette forslag til en aftale mellem institutionerne og de to rådgivende organer for at dække alle de institutioner og organer, der er nævnt i artikel 13 i traktaten om Den Europæiske Union (TEU). Forslaget sendes efterfølgende til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Den Europæiske Unions Domstol, Den Europæiske Centralbank, Den Europæiske Revisionsret, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget. Efter anmodning kan Den Europæiske Investeringsbank også blive part i denne aftale, når den er trådt i kraft.

Den foreslåede aftale indeholder også ordninger, der giver andre EU-organer, -kontorer og -agenturer end de deltagende institutioner mulighed for frivilligt at anvende hele det sæt nuværende eller fremtidige fælles standarder, der er udviklet af organet, på de regler, der gælder for andre personer end deres ansatte, som varetager en funktion svarende til dem, der er omfattet af denne aftale. I så fald deltager det pågældende organ, kontor eller agentur i en udveksling af synspunkter med det etiske organ om deres respektive interne regler. Denne udveksling af synspunkter skal finde sted, når der udarbejdes nye standarder, eller når eksisterende standarder ajourføres.

2. En interinstitutionel tilgang til etik og integritet

³ [Særberetning nr. 13/2019:EU-institutionernes etiske rammer: mulighed for forbedring \(europa.eu\)](#).

⁴ Personalets rettigheder og forpligtelser er fastsat i artikel 11-26a. Ved artikel 10 oprettes et interinstitutionelt vedtægtsudvalg, og artikel 110 indeholder en forpligtelse til at høre det interinstitutionelle vedtægtsudvalg, når en institution vedtager almindelige gennemførelsesbestemmelser. Der fastsættes desuden en forpligtelse for institutionerne til regelmæssigt at rådføre sig med hinanden om anvendelsen af vedtægten, ligesom der oprettes et register over de regler, der gælder for alle institutionerne til gennemførelse af EU's personalevedtægt.

Det er en del af hver institutions institutionelle autonomi, som er et EU-retligt princip, at vedtage de interne regler, der finder anvendelse på dens medlemmer. Det er imidlertid i borgernes og alle institutioners interesse, at hver af dem har en stærk etisk ramme for sine medlemmer. EU's omdømme som helhed afhænger af alle institutioners omdømme og alle deres medlemmers etiske adfærd.

Kommissionens formand udtrykte i sine politiske retningslinjer støtte til oprettelsen af et sådant interinstitutionelt etisk organ, og Kommissionen har siden da arbejdet hen imod dette sammen med andre EU-institutioner.

I sin beslutning af 16. september 2021 understregede Europa-Parlamentet, at "*et enkelt uafhængigt etisk organ i EU bedre vil kunne sikre en konsekvent og fuldstændig gennemførelse af etiske standarder på tværs af EU-institutionerne, således at det garanteres, at offentlige beslutninger træffes af hensyn til almenvellet, og at borgerne har tillid til EU-institutionerne*".

Som forklaret ovenfor er en af anbefalingerne i Revisionsrettens særberetning⁵ om Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens etiske rammer netop, at de reviderede institutioner bør gøre en yderligere indsats for at udveksle god praksis om etiske spørgsmål.

Det er ikke kun vigtigt, at hver EU-institution fastsætter og anvender klare regler for etik og gennemsigtighed. Det er også afgørende at sikre, at alle institutioner:

- anvender klare, gennemsigtige og lige høje standarder for integritet og uafhængighed under behørig hensyntagen til deres forskelle, når det er relevant, og
- har lignende effektive kontrol- og håndhævelsesmekanismer.

Oprettelsen af et interinstitutionelt etisk organ kan netop tjene til at opnå dette under fuld hensyntagen til de enkelte institutioners autonomi. Det vil gøre det muligt for de deltagende institutioner at drage fordel af deres gensidige erfaringer, lære af hinanden og fastsætte et fælles sæt etiske minimumsstandarder.

Et fælles sæt minimumsstandarder, en fælles kultur for medlemmer af alle institutioner, en bedre offentlig forståelse af de etiske rammer og større klarhed om, hvad der er acceptabelt, og hvad der ikke er, for alle i og uden for institutionerne, og om, hvordan institutionerne sikrer korrekt anvendelse af reglerne, ville medføre en betydelig forbedring.

Dette interinstitutionelle initiativ vil vise den betydning, som alle institutioner tillægger høje etiske standarder og deres gennemførelse, og vil dermed bidrage til at styrke tilliden til institutionerne og deres medlemmer.

Med oprettelsen af det etiske organ vil der for første gang være en formel mekanisme til koordinering og udveksling af synspunkter mellem institutionerne og til fastlæggelse af fælles standarder for deres medlemmers etiske adfærd.

⁵ [Særberetning nr. 13/2019:EU-institutionernes etiske rammer: mulighed for forbedring \(europa.eu\)](#).

Andre initiativer, der bidrager til at etablere åbne, gennemsigtige og etiske institutioner, har allerede vist betydningen af en interinstitutionel tilgang.

For så vidt angår EU-institutionernes personale har de eksisterende strukturer og mekanismer vist sig at være en succes med hensyn til at opnå en fælles tværinstitutionel tilgang, når emnet kræver det. For det første er ansatte i alle institutioner underlagt de fælles og detaljerede forpligtelser, der er fastsat i artikel 11-24 i vedtægten for tjenestemænd i Den Europæiske Union og ansættelsesvilkårene for Unionens øvrige ansatte, som er vedtaget af Parlamentet og Rådet i henhold til artikel 336 i TEUF. Dette sikrer, at der anvendes identiske standarder og regler for hele EU's offentlige tjeneste. Hver institution har vedtaget interne regler til gennemførelse af denne vedtægt, herunder på det etiske område. For at sikre gennemsigtighed og fremme en konsekvent anvendelse af personalevedtægten indføres gennemførelsesbestemmelserne til vedtægten i et register, der føres af Den Europæiske Unions Domstol, og Kommissionen forelægger hvert tredje år Europa-Parlamentet og Rådet en rapport (vedtægtens artikel 110) om de regler, som hver enkelt institution har vedtaget for at gennemføre personalevedtægten. Den seneste rapport⁶ viser, at der var yderligere konvergens mellem institutionerne med hensyn til et betydeligt antal spørgsmål vedrørende gennemførelsesbestemmelser i rapporteringsperioden, herunder inden for etik og integritet.

For at få mest muligt ud af disse veletablerede mekanismer til koordinering af personalereglerne opfordrer Kommissionen alle institutioner, der er omfattet af personalevedtægten, til som en prioritet at undersøge mulighederne for at udveksle god praksis, indhøste erfaringer og, hvor det er nødvendigt, områder for yderligere tilpasning af personalereglerne. Dette arbejde kan udføres af Kollegiet af Administrationschefer. Personalet er ikke omfattet af denne aftale, da der allerede findes interinstitutionelle koordineringsmekanismer for etiske spørgsmål vedrørende ansatte. Inden for rammerne af personalevedtægten og via Kollegiet af Administrationschefer bør parterne i denne aftale forpligte sig til at stræbe efter et niveau for standarderne, der svarer til dem, som organet har vedtaget for så vidt angår generaldirektører og tilsvarende. Den interinstitutionelle dialog bør også undersøge en eventuel tilpasning af regler og praksis vedrørende offentliggørelse af møder mellem deres øverste ledere og organisationer og selvstændige om spørgsmål vedrørende beslutningstagning og gennemførelse af politikker i Unionen som led i dialogen med interessenter. Kommissionen er rede til at dele sine erfaringer og bygge videre på næsten 10 års gennemførelse af sin interne afgørelse på området⁷.

På grundlag af de positive erfaringer med en tidligere aftale, der blev indgået i 2014, viser den interinstitutionelle aftale om et obligatorisk åbenhedsregister, der blev indgået i 2021 mellem Kommissionen, Parlamentet og, for første gang, Rådet, relevansen af en

⁶ Rapport af 28. maj 2021 fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om de bestemmelser, som hver institutions ansættelsesmyndighed vedtager med henblik på gennemførelse af vedtægten ([COM\(2021\) 258 final](#)).

⁷ Kommissionens afgørelse af 25. november 2014 om offentliggørelse af oplysninger om møder mellem generaldirektører i Kommissionen og organisationer eller selvstændige ([EUT L 343/19 af 28. november 2014](#)).

interinstitutionel tilgang i denne henseende. I denne aftale fastlægges principper og regler for en koordineret tilgang til både gennemsigtig og etisk interesserepræsentation samt for et gennemsigtigt og etisk samspil mellem de tre nævnte EU-institutioner og interesserepræsentanter på EU-plan.

Den interinstitutionelle aftale af 25. maj 1999 mellem Parlamentet, Rådet og Kommissionen om de interne undersøgelser, der foretages af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF), er et andet eksempel på relevansen af den interinstitutionelle tilgang til gennemførelsen af regler om etik og integritet⁸. Aftalen sikrer, at undersøgelser gennemføres på ensartede vilkår i alle EU-institutioner.

3. Et interinstitutionelt etisk organ

3.1. Sammensætning

Organet har til opgave at udvikle fælles etiske minimumsstandarder for adfærden hos medlemmerne af de institutioner og rådgivende organer, der er nævnt i artikel 13 i TEU, og, hvis det anmoder om at deltage, i Den Europæiske Investeringsbank.

Det etiske organ sammensættes af et medlem fra hver deltagende institution, som i aftalen benævnes en "part". For at sikre, at organet fungerer gnidningsløst og kontinuerligt, udpeger hver part et ordinært medlem og en suppleant.

En parts repræsentant er i princippet på næstformandsniveau. Det er imidlertid nødvendigt at tage hensyn til de særlige forhold, der er forbundet med den enkelte institutions rolle. Derfor fastsættes det i den foreslåede aftale, at hver part har fleksibilitet til at udpege en anden repræsentant end en næstformand, hvis en sådan funktion ikke findes i parten, eller et sådant valg ville være uhensigtsmæssigt.

Formandskabet for organet går på skift hvert år i overensstemmelse med rækkefølgen i artikel 13 i TEU. Hvis Den Europæiske Investeringsbank bliver fuldgældig part, varetager den det årlige formandskab, efter at rækkefølgen i artikel 13 i TEU er fulgt.

Fem uafhængige eksperter, der fungerer som observatører og udpeges efter en procedure, der fastlægges af Kommissionen, og som tager hensyn til deres kompetence, erfaring med funktioner på højt plan, uafhængighed og faglige kvalifikationer, vil bidrage med oplysninger til organet under udførelsen af opgaverne. De deltager i hvert møde i organet og rådgiver om eventuelle etiske spørgsmål vedrørende organets mandat. De afgiver også udtalelse med henblik på en drøftelse i organet om tilpasning af parternes interne regler til de anbefalede standarder.

⁸ I aftalen mindes der om, at OLAF (i henhold til Kommissionens afgørelse 1999/352) kan foretage undersøgelser af alvorlige forhold i forbindelse med udførelsen af arbejdsopgaver, som kan udgøre en tilsidesættelse af de forpligtelser, der påhviler Unionens tjenestemænd eller øvrige ansatte, og som kan føre til disciplinære eller i givet fald strafferetlige procedurer eller manglende overholdelse af tilsvarende forpligtelser for medlemmer, ledere eller ansatte, der ikke er omfattet af vedtægten.

Når parterne udpeger uafhængige eksperter, bestræber de sig på at sikre en ligelig kønsfordeling.

Organets medlemmer bistås af et sekretariat, som vil være en fælles operationel struktur, som Kommissionen formelt er vært for. Det består af de kontorchefer eller tilsvarende, der er ansvarlige for etik for medlemmerne i hver deltagende institution, og deres respektive medarbejdere, der er udpeget til dette formål. Den person, der beklæder denne stilling i Kommissionen, fungerer som "koordinator" for sekretariatet, medmindre Kommissionen udpeger en anden person efter aftale med parterne.

3.2.Opgaver

Organet har tre hovedopgaver:

- at udvikle fælles minimumsstandarder, der gælder for alle parter og deres medlemmer, og om nødvendigt indlede en revision heraf
- at udveksle synspunkter på grundlag af en parts vurdering af tilpasningen af dens egne interne regler til ovennævnte standarder
- at fremme samarbejdet mellem parterne om spørgsmål af fælles interesse i forbindelse med deres medlemmers adfærd samt udvekslinger med andre offentlige organer eller internationale organisationer, hvis aktiviteter er relevante for etiske og integritetsmæssige regler eller standarder.

Vedtagelsen af etiske regler og procedurer og deres anvendelse i individuelle sager vil fortsat ligge hos hver enkelt institution med fuld respekt for deres autonomi og uafhængighed.

Andre EU-organer, -kontorer og -agenturer end de deltagende institutioner kan frivilligt anvende hele det sæt nuværende og fremtidige fælles minimumsstandarder, der er udviklet af organet, på de regler, der gælder for andre personer end deres ansatte, som varetager en funktion svarende til dem, der er omfattet af denne aftale. I så fald vil de deltage i en udveksling af synspunkter med medlemmerne af det etiske organ om deres interne regler på områder, hvor der er udviklet standarder. De udpeger en repræsentant med henblik på denne særlige udveksling af synspunkter. Den samme udveksling af synspunkter vil finde sted, når der udvikles nye standarder, eller når eksisterende standarder ajourføres.

3.3. Områder for standardisering

Organet vil udvikle fælles minimumsstandarder på en række definerede områder, hvor der tages behørigt hensyn til disse områders betydning for uafhængigheden og integriteten af medlemmerne og de institutioner, de tilhører. Standarderne bør også omfatte aktiviteter til fremme (bevidstgørelse) og overvågning af overholdelsen af reglerne i de enkelte institutioner. Enhver part kan når som helst foreslå organet, som træffer afgørelse ved konsensus, at udvikle fælles minimumsstandarder på andre områder. Standarderne skal være

fælles for alle parter og bør derfor udformes på en måde, der behørigt respekterer deres forskellige institutionelle rammer eller roller.

Standarder bør være fælles for alle parter og tage højde for de risici, som de — og deres medlemmer — står over for. De standarder, der udarbejdes af organet, vil under ingen omstændigheder begrunde en sænkning af de standarder, som en part allerede kan anvende i samme sag.

Standarderne vedrører følgende områder:

- **Standarder for interesser og aktiver, der skal angives:** Visse af medlemmernes interesser og aktiver kan skabe en interessekonflikt i forbindelse med udøvelsen af et medlems hverv eller på anden måde være relevante for udøvelsen af deres hverv. Fælles standarder vil hjælpe alle parter med at reflektere over de kategorier af interesser og aktiver, der potentielt kan udgøre en risiko for medlemmernes uafhængighed og integritet. Fælles standarder bør også afspejle de passende regler og procedurer i alle institutioner, der bør anvendes til at kontrollere disse erklæringer.
- **Standarder for medlemmernes biaktiviteter/eksterne aktiviteter:** Det er vigtigt at sikre, at den eventuelle udførelse af sådanne aktiviteter ikke er i vejen for, at medlemmerne står til rådighed for udførelsen af deres institutionelle opgaver, og at de ikke er uforenelige hermed. Sådanne aktiviteter bør ikke bringe medlemmernes uafhængighed i fare og dermed skabe offentlig tvivl om uafhængigheden af den institution, de tilhører. Standarderne bør tage højde for de risici, der opstår som følge af visse aktiviteter, som kan give anledning til interessekonflikter eller, navnlig når de aflønnes, føre til en konflikt mellem den nødvendige uafhængighed som medlem og udførelsen af opgaver i forbindelse med disse eksterne aktiviteter.
- **Standarder for modtagelse af gaver, repræsentation, rejser, der tilbydes af tredjemand:** Medlemmerne har ikke fået overdraget et offentligt hverv eller et offentligt mandat for at opnå personlig gevinst herefter. Når de går ud over symbolsk høflighed eller forbliver uanmeldte, skaber modtagelse af gaver i enhver form eller repræsentation fra kilder uden for institutionen risiko for interessekonflikter og mistanke om indflydelse eller anses for at påvirke beslutningsprocessen. Standarder vil bidrage til effektivt at imødegå disse risici.
- **Standarder for accept af priser/dekorationer/æresbevisninger i løbet af mandatperioden:** Med hensyn til gaver og repræsentation kan medlemmernes accept af priser/hædersbevisninger/æresbevisninger fra kilder uden for institutionen på grund af den nærhed, der skabes med kilden, føre til risiko for en interessekonflikt og manglende uafhængighed. Standarder vil bidrage til at afstemme vurderingen af årsagen til æresbevisningen eller dekorationen med de mulige konsekvenser for medlemmets uafhængighed.
- **Standarder for konditionalitets- og gennemsigtighedsforanstaltninger, navnlig for så vidt angår møder med interesserepræsentanter og offentliggørelse heraf:** En løbende dialog med interessenter og interesserepræsentanter er en del af EU's demokratiske system og kan give værdifuldt input med henblik på at iværksætte og

gennemføre lovgivning eller politikker, der fuldt ud tager hensyn til de særlige forhold på det pågældende område. En gennemsigtig udformning af en sådan dialog er imidlertid af afgørende betydning for at undgå risici for institutionen eller dens medlemmer, som — selv utilsigtet — kan udøves til fordel for en bestemt interessegruppe, og som kan have skadelige virkninger for offentlighedens tillid og Den Europæiske Unions almene interesser. Der findes visse fælles standarder i forbindelse med møder med interesserepræsentanter og offentliggørelse af oplysninger herom efter den interinstitutionelle aftale om åbenhedsregistret mellem Parlamentet, Rådet og Kommissionen, selv om de interne regler og praksis i de tre institutioner varierer, så fælles standarder synes også nødvendige. Konditionalitets- og gennemsigtighedsforanstaltninger finder anvendelse på andre områder end møder og offentliggørelse af oplysninger herom, såsom adgang til institutionernes lokaler, i det omfang det skønnes nødvendigt for at sikre en gennemsigtig og etisk interesserepræsentation. Der bør også udvikles fælles minimumsstandarder for disse andre områder.

- **Standarder for håndtering af tidligere medlemmers aktiviteter efter mandatets ophør og deres gennemsigtighed:** Aktiviteter efter mandatets ophør indebærer en risiko for, at medlemmerne anvender følsomme oplysninger til fordel for en ny arbejdsgiver, kunde eller profession, uretmæssigt anvender kontakter eller forbindelser, der er etableret under førstnævnte stilling, til at påvirke institutionernes fremtidige beslutninger eller skaber tvivl om afgørelser truffet af offentligt ansatte, mens de var i embedet. Fælles standarder kan omhandle betingelserne for godkendelse af sådanne aktiviteter, deres gennemsigtighed og visse relaterede begrænsninger.
- **Standarder for gennemførelsen af den fælles ramme, herunder med hensyn til overvågning af overholdelsen af reglerne og sikring af opfølgning i tilfælde af overtrædelser:** Standarder for medlemmernes adfærd er væsentlige, men ikke tilstrækkelige i sig selv: De skal suppleres af konkrete og effektive gennemførelses- og overvågningsmekanismer samt mekanismer til styrkelse af en fælles etisk og integritetsmæssig kultur, navnlig gennem information og bevidstgørelse. Fælles standarder kan vedrøre interne rådgivningsfunktioner, der bistår de kompetente myndigheder i deres vurdering af et bestemt spørgsmål, eller medlemmer direkte, navnlig sammensætningen af interne etiske organer og deres opgaver. De vedrører også procedurerne for overvågning af overholdelsen af reglerne og sikring af opfølgning i tilfælde af overtrædelser. Standarder kan også vedrøre mekanismer, hvorved mistanke om en overtrædelse af interne regler på et område, der er omfattet af et medlems standarder, kan indberettes til OLAF og den berørte institution, herunder opfølgende foranstaltninger vedrørende indberetning og beskyttelse af de indberettende personer mod repressalier.
- **Standarder for offentliggørelse af de oplysninger, der er indsamlet under de foregående punkter.** Gennemsigtighed er et centralt element i en demokratisk Union, der har borgernes tillid og støtte. Organet bør udvikle standarder for gennemsigtighed på de områder, der er nævnt ovenfor, i fuld overensstemmelse med EU's

databeskyttelsesregler⁹, f.eks. med hensyn til offentliggørelse af individuelle interesser, gennem specifikke erklæringer for at undgå tvivl om uafhængigheden for medlemmerne og de institutioner, som de tilhører. Gennemsigtighed handler også om at offentliggøre alle de standarder, som organet har udviklet, og alle gældende regler i hver institution på alle de områder, der er omfattet af standarderne, navnlig via organets websted.

3.4. Organet i den interinstitutionelle arkitektur

Kommissionens politiske retningslinjer støtter oprettelsen af et "uafhængigt etisk organ, der er fælles for alle institutioner", da alle institutioner spiller en vigtig rolle med hensyn til at fremme tilliden til EU. Kommissionen mener derfor, at en aftale mellem alle institutioner baseret på deres institutionelle autonomi er den rette administrative tilgang, da den giver mulighed for, at alle EU-institutioner kan deltage.

Organets oprettelse vil respektere de enkelte institutioners autonomi og uafhængighed samt den institutionelle balance og de forskellige bestemmelser i traktaterne for medlemmerne af de forskellige institutioner. Traktaterne, og navnlig artikel 13, stk. 2, i TEU, indfører et system med kontrolforanstaltninger på EU-plan: En sådan balance kan ikke væltes eller ændres ved en aftale mellem EU-institutionerne.

Organets beføjelser berører ikke den enkelte institutions beføjelse til at vedtage interne regler og træffe beslutninger vedrørende sine medlemmer. Anvendelsen af de interne regler er den enkelte institutions primære ansvar, som udøves inden for rammerne af det system med institutionel ligevægt med kontrolforanstaltninger, der er fastsat i traktaterne.

De standarder, der udvikles af organet, vil imidlertid udgøre en fælles minimumsstandard for en yderligere tilpasning af de etiske rammer, der gælder for medlemmerne af alle deltagende institutioner, uden dog at kræve, at der vedtages et enkelt sæt etiske regler, der er fælles for alle.

Organet vil hverken gribe ind i eller på nogen måde begrænse de efterforskningsfunktioner, og derfor ikke overlapse de beføjelser, der er tillagt:

- Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF), som har betydelige beføjelser og ekspertise til at efterforske alvorlige misligholdelser af medlemmernes faglige forpligtelser. Alle institutioner, organer, kontorer og agenturer bør anerkende og støtte OLAF's mandat fuldt ud
- Den Europæiske Anklagemyndighed, der kan efterforske strafbare handlinger, som skader Unionens finansielle interesser, herunder når de begås af medlemmer af institutionerne, og som kan henholde sig til de beføjelser og foranstaltninger, der er fastsat i Rådets forordning (EU) 2017/1939

⁹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1725 af 23. oktober 2018 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer og om fri bevægelighed for sådanne oplysninger og om ophævelse af forordning (EF) nr. 45/2001 og afgørelse nr. 1247/2002/EF (EUT L 295 af 21.11.2018, s. 39).

- nationale politimyndigheder og retsforfølgende myndigheder, der kan efterforske enhver strafbar handling begået af et medlem, og som kan henholde sig til de beføjelser og foranstaltninger, der er fastsat i de nationale strafferetlige procedurer. Dette omfatter retsforfølgning af strafbare handlinger såsom svig og korruption, med hensyn til hvilke Kommissionen den 3. maj fremlagde en pakke til bekæmpelse af korruption, som kommissionsformand Ursula von der Leyen bebudede i sin tale om Unionens tilstand 2022. Denne pakke indeholder et forslag om at ajourføre og harmonisere EU's regler om definitioner og sanktioner i forbindelse med korruption for at sikre høje standarder i bekæmpelsen af korruption og gælder fuldt ud for medlemmerne af alle EU-institutioner og for EU's personale
- Den Europæiske Ombudsmand, som kan indlede undersøgelser af mistanke om fejl eller forsømmelser fra institutionernes side og kan kræve adgang til oplysninger og dokumenter, som institutionerne er i besiddelse af.

I overensstemmelse med traktaterne samarbejder de deltagende institutioner loyalt med henblik på gennemførelsen af denne aftale.

4. Konklusion

EU-institutionerne skal i forbindelse med deres respektive opgaver basere sig på medlemmernes upåklagelige adfærd. Selv om drøftelserne om oprettelsen af et interinstitutionelt etisk organ ikke er nye, er der et nyt momentum og en stærk vilje til at få det til at ske, samtidig med at de særlige forhold og uafhængigheden i alle de forskellige EU-institutioner bevares. Oprettelsen af organet vil være et supplement til de eksisterende etiske rammer og bidrage til at konsolidere og styrke tilliden til EU-institutionerne og de personer, der tjener dem. Oprettelsen af dette organ vil være et vigtigt skridt i retning af at sikre, at Den Europæiske Unions institutioner opfylder og anvender de højeste standarder for uafhængighed og integritet.

Kommissionen foreslår derfor en aftale mellem alle de EU-institutioner og rådgivende organer, der er nævnt i artikel 13 i TEU, og som er vedlagt denne meddelelse. I en ånd af loyalt samarbejde bør de berørte institutioner bestræbe sig på at sikre, at der hurtigst muligt indgås en aftale om det vedhæftede forslag til tekst, så det interinstitutionelle etiske organ kan oprettes inden det næste valg til Europa-Parlamentet. Efter anmodning kan Den Europæiske Investeringsbank også blive part i denne aftale, efter at den er trådt i kraft. Andre EU-organer, -kontorer og -agenturer end parterne kan frivilligt beslutte at anvende hele det sæt nuværende eller fremtidige fælles standarder, der er udviklet af det etiske organ, på de regler, der gælder for andre personer end deres ansatte, som varetager en funktion svarende til dem, der er omfattet af denne aftale. I så fald vil de deltage i en udveksling af synspunkter med medlemmerne af det etiske organ om deres interne regler på områder, hvor der er udviklet standarder. Den samme udveksling af synspunkter vil finde sted, når der udvikles nye standarder, eller når eksisterende standarder ajourføres.

Dette forslag er en del af Kommissionens bredere indsats for at fremme integritet og forsvare Unionens demokratiske system.

Som bebudet i talen om Unionens tilstand 2022 fremlagde Kommissionen en pakke til bekæmpelse af korruption den 3. maj. Pakken omfatter et forslag til direktiv med nye og skærpede regler, der kriminaliserer korruption og harmoniserer straffe i hele EU, samt et forslag fra Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, der støttes af Kommissionen, om at indføre en særlig sanktionsordning for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP) med henblik på at bekæmpe alvorlig korruption i hele verden. Disse nye foranstaltninger sætter stærkt fokus på forebyggelse og skabelse af en integritetskultur, hvor korruption ikke tolereres, og styrker og arbejder samtidig i synergi med eksisterende håndhævelsesværktøjer såsom direktivet om beskyttelse af whistleblowere fra 2019.

Et andet relateret initiativ, der blev bebudet i talen om Unionens tilstand i 2022, er pakken om forsvar af demokrati.

Disse initiativer vil sammen med nærværende forslag yderligere styrke Unionens institutionelle rammer og sikre en endnu højere grad af gennemsigtighed og integritet og dermed styrke EU-borgernes tillid til deres demokratiske system.